

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TS/EKO/09-23
20 Mayıs 2009

IMD – DÜNYA REKABET YILLIĞI

2009 SONUÇLARI İLE İLGİLİ TÜSİAD DEĞERLENDİRMESİ

IMD (Uluslararası Kalkınma Yönetimi Enstitüsü - International Institute for Management Development, Lozan, İsviçre) her sene “Dünya Rekabet Yıllığı - World Competitiveness Yearbook” adlı bir rapor yayınlamaktadır. Ülkelerin rekabet güçlerinin ayrıntılı olarak incelendiği ve alanındaki temel başvuru kaynağı olan bu raporda Türkiye de yer almaktadır.

IMD, ülke değerlendirmelerini her ülkedeki ortak kuruluşu vasıtasıyla yapmaktadır. IMD’nin Türkiye’deki ortağı TÜSİAD’dır.

IMD tarafından hazırlanan 2009 yılı raporunda Türkiye 53.39 puanla 47. olmuştur. Katar ve Kazakistan’ın da katılmasıyla 57’ye ulaşan ülke listesinde Türkiye’nin konumu bir basamak ilerlemiştir. Listeye yeni giren Katar ve Kazakistan dışında, puanlarını artıran Endonezya ve Meksika son bir yıl içinde Türkiye’nin önüne geçerek 42. ve 46. sıralara yükselmişler. Buna karşılık, geçen seneki konumlarını kaybeden Rusya, İtalya, Yunanistan ve Romanya rekabet sıralamasında Türkiye’nin gerisinde kalmışlar.

Genel sıralamada bir basamak ilerleyen Türkiye, alt başlıklardan ekonomik performansta 1 basamak gerileyerek 54., kamu verimliliğinde 4 basamak gerileyerek 48., ve altyapı verimliliğinde 3 basamak gerileyerek 45. olmuştur. Özel sektör verimliliğinde ise Türkiye son bir yılda 6 basamak ilerleyerek 31. sıraya yükselmiştir.

Ekonomik verimliliği olumsuz etkileyen en önemli faktörler, işgücü piyasasındaki ve fiyatlardaki gelişmeler olmuştur. Türkiye’nin 22. sırada yer aldığı yabancı yatırım ise ekonomik verimliliği en olumlu etkileyen faktördür.

Kamu verimliliğini, toplumsal ve kurumsal çerçevedeki yetersizlikler olumsuz, iş yasası ise olumlu etkilemektedir. Daha detaylı bir analiz çerçevesinde, yüksek gelir vergisi, faiz seviyesi ve işten çıkartma maliyetlerinin, kamu verimliliği başlığında Türkiye’nin rekabet gücünü olumsuz etkileyen en önemli faktörler olduğu görülmektedir. Genç nüfus, sermaye piyasalarına erişim kolaylığı ve iş aramayı teşvik eden çalışma mevzuatı ise kamu verimliliğini olumlu etkilemektedir.

Son bir senede üç basamak gerileyen altyapı verimliliğinde, sıralamayı en olumsuz etkileyen faktör eğitimidir. Eğitim sıralamasında 57 ülke arasında 52. olan Türkiye, teknoloji ve bilimsel

altyapı kalemlerinde de alt sıralarda yer almaktadır. İhracatta yüksek teknolojik ürünlerin oranı ile orta öğrenim ve üniversite performansının düşüklüğü en önemli altyapı sorunları olarak görülmektedir. Sağlık sorunlarının şirketleri etkilememesi ve kalifiye mühendislerin mevcudiyeti ise altyapı verimliliğini olumlu etkilemektedir.

Özel sektör verimliliğinde son bir yılda 6 puan ilerleyen Türkiye 31. olmuştur. Şirket yönetimi ve iş etiğinde değerler ve yaklaşımlar konusunda ortanın üstünde yer alan Türkiye’de, özel sektörün rekabetini kısıtlayan en önemli faktör, diğer kalemlerde de olduğu gibi işgücü piyasasından, özellikle kadınların işgücüne katılım oranının düşük olmasından kaynaklanmaktadır. Kriz sürecinde başarılı performans sergileyen bankacılık sektörü ise özel sektörün verimliliğine olumlu katkıda bulunmuştur.

IMD’nin Türkiye ortağı olan TÜSİAD’ın hazırlamış olduğu önceliklere göre, Türkiye’nin rekabet gücünün artırılması için yapılması gerekenler şunlardır:

- IMF destekli yeni bir makroekonomik program uygulamak,
- AB üyelik sürecini hızlandırmak,
- İstihdam üzerindeki vergisel yükleri hafifletmek ve aktif işgücü politikaları uygulamak,
- Bütçe dengesinin sürdürülebilirliğini sağlamak ve mali kuralı uygulamaya koymak,
- Kriz sonrasını hedefleyen mikroekonomik reformları tamamlamak

Krizle Karşı Dayanıklılık Listesinde ise Türkiye 30’cu Sırada Bulunmaktadır.

IMD, bu sene “Dünya Rekabet Gücü Yıllığı”nın yanında küresel krizle mücadele etme ve rekabet gücünü artırma kapasitesine sahip ülkeler sıralamasını gösteren Dayanıklılık Testi’nin sonuçlarını da kamuoyuna sunmuştur. Dayanıklılık Testi, ihracata dayalı, istikrarlı politik ve toplumsal yapıya sahip ve az nüfuslu ülkelerin krize karşı daha dayanıklı olduklarını ortaya koymuştur.

Bu sıralamada Türkiye, İngiltere, Belçika, Fransa, İtalya ve Yunanistan gibi AB üyesi ülkeleri geride bırakarak 57 ülke arasında 30. sırada yer almaktadır. Değerlendirme kriterleri 4 alt başlık altında toplanmıştır. Türkiye, Ekonomik beklentilerin yer aldığı ilk başlıkta 51. sırayla listenin alt kısmında yer alırken, İşdünyası başlığında 22., Hükümet ve Toplum başlıklarında ise 25. basamakta bulunmaktadır.

Dayanıklılık Testi sıralamasında, Danimarka birinci, Venezuela ise sonuncudur. Listenin ilk sıralarında Kuzey Avrupa ve Güney Doğu Asya ülkeleri gibi 30 milyondan daha az nüfusa sahip ihracatçı ülkeler yer alırken, yapısal sorunlara sahip ülkeler sıralamada sonlarda yer almıştır.

Küçük ülkelerin, zor dönemlere daha hızlı adapte olarak kısa sürede toparlanmaya geçmeleri daha kolay olmaktadır. Listenin üst sıralarında yer alan ülkelerin bir özelliği de, yakın tarihlerde çok ciddi krizler atlattıkları ve çok daha dikkatli ekonomi politikaları izlemiş olmalarıdır. Her ne kadar, küresel ekonominin toparlanmaya geçmesinde ilk faydalanacak olan küçük ihracatçı ülkeler olsa da, ancak ABD, Almanya, Japonya ve Çin gibi büyük ihracatçılardan gelecek olumlu haberler, tüm dünyaya en kötünün geride bırakılmış olduğunu gösterecektir.